

Vänstern i Sala

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | VAL 2026

SAMHÄLLSINFORMATION

Vänstern i Sala är en del av
skriftserien Folkviljan.

4 förslag från vänster

Läs om några lokala
förslag.

Sida 3

Alla har rätt till ett tryggt liv!

Under fyra år har Sverige styrts av en regering
för de rika.

Sida 6–7

FOTO: AGNES STUBER

PÅ DIN SIDA

Sverige behöver en ny regering. I fyra år har den nuvarande högerregeringen prioriterat sänkt skatt för de rika, samtidigt som vanliga människor har fått betala priset. Vi vill se ett Sverige som håller ihop och där alla har råd att leva och bo. Vänsterpartiet har stoppat marknadshyror en gång och fortsätter ta kampen för att alla ska ha råd att bo. För oss är det orimligt att vanliga hushåll ska betala mer för mat, el och boende, samtidigt som storbankerna och matjättarna gör större vinster. Hushållen ska skyddas mot prischocker.

När högerregeringen sänker skatten för Sveriges miljardärer så sker det på välfärdens bekostnad. Vänsterpartiet vill ta tillbaka kontrollen över välfärden.

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

**Rasmus
Löfling**

"Vi vill bygga vidare
på det vi påbörjat.
Men vem ska betala?"

**Moa
Jonsson**

"Demokratin finns med
oss överallt, i det stora
och i det lilla."

**Johanna
Ritvadotter**

"Man reste sig och
stod rak med styrka och
stolthet – Pride"

Lär känna våra kandi- dater

Rasmus sid 2, Moa sid 4,
Johanna sid 9

Presentation av alla
kandidater sid 5

KRÖNIKA

Frihet, jämlikhet, broderskap

Frihet är när barn och unga kan känna att de har makt över sina egna liv. Oavsett kön och bakgrund behöver alla tidigt uppleva att de har lika mycket makt och frihet. Verklighet frihet uppnås endast när klyftorna i samhället minskar.

Social jämlikhet betyder för barn och unga att de känner sig lika mycket värda. Från tidig ålder behöver barn uppskattning i ett socialt sammanhang oavsett vem man är. Det behövs uppmuntran och tillit från föräldrar och lärare så självkänslan och nyfikenhet på kunskap växer.

En del menar att konkurrens driver samhällsutvecklingen. Men hur känner sig det stora flertalet som inte blir vinnare? Inget barns öde ska behöva vara känslan av att vara ständig förlorare. Skolan gör skillnad. Där stimuleras samarbete och ömsesidig uppskattning. Där odlas tilltron på att alla kan lyckas om vi hjälper varandra. Samarbete ger en skön känsla av gemenskap. Vi är bröder och systrar med lika värde. Vi bygger samhället tillsammans.

Alla behöver hjälp och uppmuntran. Vänsterpartiet vill att det finns fler lärare och stöd för alla. Först då har skolan uppnått jämlikhet, den jämlikhet som skollagen kräver. Frihet, jämlikhet, broderskap är inte bara vänsterversioner. Skillnader ska utjämnas. Sådan är lagen.

Skolans uppgift är att få alla att känna sig som vinnare, att erövra den kunskap som ger makt och frihet att välja sin egen väg i livet.

Eva Kampman

LEDARE

Vi bygger vidare och fördelar kostnaderna rättvist

FOTO: JOSEFINE EMROOS

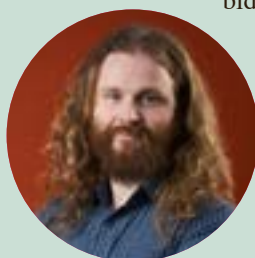
Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti, på ekologisk grund. Vi arbetar för en stark välfärd, jämlikhet och grön omställning. Vi har varit en del av styret i Sala sen 2022 och fått mycket gjort. Ändå finns saker kvar att göra och bygga, men vem ska betala för det

● **För fyra år sedan skrev** skrev min företrädare som ordförande i Vänsterpartiet Sala – Johanna Ritvadotter – en ledare om den förändring vi ville se för Sala. Mycket har hänt under de snart fyra år, då vi har varit en del av styret i kommunen. Vi har fått kommunens ekonomi i balans, och samtidigt värnat välfärden. Inom äldreomsorgen har vi tagit bort de delade turerna, vilket bevisligen har sänkt sjukfrånvaron. För att bara nämna något. Vi vill dock så mycket mer, vi vill bygga vidare på det vi har påbörjat. Men vem ska betala? Hur ska välfärden finansieras?

Vänsterpartiet tror på att Sverige är ett rikt land och vi vet att vi har råd med välfärd för alla. Ändå är ekonomin mer eller mindre dålig i praktiskt taget hela kommunsektorn. Vi behöver öka kommunernas inkomster för att möta de ökande kostnaderna. Svenska kommu-

ner har i huvudsak två inkomstkällor, kommunal inkomstskatt och statsbidrag. Vi i Vänsterpartiet Sala vill inte höja kommunalskatten, eftersom en sådan höjning främst drabbar låg- och medelinkomsttagare. Vi vill istället se höjda statsbidrag. Det medför ett behov av att höja de statliga skatterna, till exempel skatten på höga arbetsinkomster och skatten på kapitalinkomster. Vi anser att det är att föredra, eftersom sådana skatter främst träffar höginkomsttagare. Vänsterpartiet vill också införa en särskild miljardärsskatt, för att de rikaste ska bidra mer till välfärden.

Vem ska betala? Var och en efter förmåga!

Rasmus Löfling
Ordförande
Vänsterpartiet Sala

Läs hela vårt valprogram!

Visst vill du dyka djupare i vänsteridéer och förslag? Välkommen att besöka vår hemsida <https://sala.vansterpartiet.se/> där du hittar en hel del intressant läsning och kan ladda ner vårt valprogram.

Det ska vara lätt att leva, bo och pendla oavsett var i Sala kommun man befinner sig.

Vänsterpartiet vill bygga framtidstro, trygghet och optimism. Vår vision är ett samhälle som främjar en god välfärd för alla. Vi ser en levande kommun, där invånarna mår bra, kan utvecklas och leva hållbart. Vi kommer alltid stå upp för utsatta grupper och tillvarata deras intressen.

1 En fossilfri kommun

Sala kommun måste fortsätta att verka för minskade klimatutsläpp. Lokalt är det viktigt att driva på för fossilfrihet i kommunens verksamheter, men även att stötta både privatpersoner och företag för att åstadkomma en grön omställning på ett rättvist sätt. Lika viktigt är det att ha med ett globalt klimatperspektiv vid upphandlingar och inköp, så att vi inte bidrar till onödigt utsläpp eller ökade utsläpp i andra delar av världen. Vänsterpartiet vill att vi arbetar aktivt för att nå målet att bli en fossilfri kommun dagens nivå.

2 Stärkt samarbetet med de fackliga organisationerna

En fungerande välfärd är beroende av en god personalpolitik. Om kommunen inte är en attraktiv arbetsgivare kommer det omöjliggöra kompetensförsörjningen. Därför vill vi se ett fortsatt gott samarbete med de fackliga organisationerna. Vi vill att det ska vara attraktivt att arbeta inom kommunens verksamheter och vi vill därför prioritera att göra kommunen till en ännu bättre arbetsgivare. En särskilt viktig fråga i det sammanhanget är arbetstidsförkortning, framför allt för de som har fysiskt slitsamma yrken. På så sätt ökar vi möjligheten för dem att orka arbeta och bidra med sin kompetens under en längre tid.

3 Mer professionell kultur i skolan

Kulturen är viktig för alla och ska därför vara tillgänglig för alla. Vänsterpartiet vill att varje barn och ungdom i Sala varje år får möta minst en professionell kulturupplevelse. "Skapande skola" är ett statsbidrag som kommunen kan söka för att tillgängliggöra konst och kultur i grundskolan. Sala kommun arbetar redan med det, men Vänsterpartiet vill utveckla och utöka det. "Skapande skola"-projekt skapar ett stort värde för eleverna och stärker samtidigt våra lokala kulturutövare.

4 Utveckla kollektivtrafiken

Vänsterpartiet Sala ser en fungerande kollektivtrafik som helt avgörande, särskilt för landsbygden. Vi vill bevara de avgiftsfria bussarna inom kommunen och samtidigt utveckla utbudet för att underlätta resandet till arbete, skola och fritid. Det ska vara lätt att leva, bo och pendla oavsett var i Sala kommun man befinner sig. Ett viktigt mål är också att förbättra pendlingsmöjligheterna till intilliggande kommuner som Enköping. En direkt busslinje mellan Sala och Enköping kommer leda till kraftigt minskad bilpendling på den sträckan och därmed bidra till minskade utsläpp, samtidigt som det underlättar vardagen för många invånare.

Samverkan för Sala

Sedan valet 2022 styrs Sala kommun av Samverkan för Sala, en koalition där V ingår tillsammans med S, C och MP. Styret har genomfört flera tunga reformer som direkt speglar Vänsterpartiets krav på en stark välfärd, en god arbetsmiljö och en levande landsbygd.

En central framgång är att koalitionen har fått kommunens ekonomi i balans och samtidigt värnat välfärden. Skolan har prioriterats mycket högt. När förvaltningen föreslog nedläggningar agerade styret omedelbart och räddade landsbygdsskolorna. Vi har dessutom kunnat inviga nya fantastiska skolor i både Åkra och Möklinta.

För att förbättra arbetsmiljön och göra kommunen till en mer attraktiv arbetsgivare har styret drivit igenom en klassisk vänsterfråga inom äldreomsorgen. Genom att ta bort de delade turerna har vi lyckats med att kraftigt sänka sjukfrånvaron bland den anställda personalen. Genom att också avskaffa LOV använder vi kommunens resurser mer effektivt i stället för att skattepengar går till vinster i privata bolag.

I linje med Vänsterpartiets solidaritet med samhällets utsatta och en utpräglad feministisk grund, stoppades ett förslag om sänkt habiliteringsersättning för personer med daglig verksamhet enligt LSS. Vi har även höjt de ekonomiska bidragen till Kvinnojouren i Sala och bygger upp en ny familjecentral för att smidigt samla mödra- och barnhälsovård, socialtjänst och öppen förskola under ett gemensamt tak.

Föreningsliv, en nyckel för vår demokrati

Demokratin finns med oss överallt, i det stora och i det lilla. På årsmötet i den lokala föreningen, i diskussionen efter träningen, i personen som vågar räcka upp handen och yttra sin åsikt. Föreningslivet är ofta den första plats där människor lär sig att rösta, argumentera, kompromissa och ta ansvar tillsammans. Därför är det också en av de viktigaste platserna för demokratisk skolning.

Demokratin är inget vi kan ta för givet, därför är föreningslivet viktigt. Ett föreningsliv som alla kan ta del av, oavsett funktionsförmåga eller storlek på plånbok, är grundläggande i en demokratisk välfärdsstat. För att kunna stärka vår demokrati behöver vi ett starkt föreningsliv, som är närvarande och som erbjuder något för alla. Föreningslivet innebär ett sammanhang där människor får samlas, fatta beslut och genomföra saker gemensamt. Demokratiskt fattade beslut där gruppen jobbar tillsammans.

Samtidigt ser vi hur engagemanget i föreningslivet minskar och hur samtalsklimatet hårdnar. Då behöver vi samlingsplatser där människor faktiskt möts och samarbetar, på riktigt. Föreningslivet är en del av det. Där tränas inte bara framtidens elitspelare eller konstnärer, där tränas också eldsjälar, volontärer och framtidens jämlika medborgare.

För demokratin och vårt samhälle behöver vi ett starkt föreningsliv – som välkomnar alla.

Moa Jonsson

ARTIKEL

Kultur är en rättvisefråga

Alla Salabor ska kunna ta del av kultur – inte bara de som har råd, bil eller rätt kontakter.

Kultur ska inte vara en lyx för några få. I Sala vill Vänsterpartiet att alla barn, unga och vuxna ska ha tillgång till kultur, oavsett plånbok, bakgrund eller bostadsort. Kulturen är demokratins syre.

Kultur är inte pynt på samhällsbygget. Kultur är en del av demokratin, folkbildningen och den gemenskap som håller ett samhälle samman.

För Vänsterpartiet är kultur en rättvisefråga. Alla Salabor ska kunna ta del av kultur – inte bara de som har råd, bil eller rätt kontakter. Därför behöver kommunen ta ansvar för bibliotek, kulturskola, föreningsliv, studieförbund, lokala kulturskapare och öppna mötesplatser i hela Sala kommun.

Barn och unga ska särskilt prioriteras. Varje barn i Sala ska få möta professionell kultur under sin skoltid. Skapande skola och samarbeten med lokala kulturskapare är viktiga verktyg för att både stärka barnens rätt till kultur och ge kulturarbetare

möjlighet att verka här.

Vi vill också stärka det lokala kulturlivet. Sala har konstnärer, musiker, arrangörer, föreningar, bibliotek, museer och eldsjälar som varje dag bidrar till att kommunen lever. Men eldsjälar kan inte ensamma bära ett helt kulturliv. Det krävs långsiktiga resurser, rimliga villkor och politisk vilja.

Aguelimuseet är en nyckel till Salas själ. Med rätt resurser kan det bli ett tillgängligt, öppet och levande museum – som samspelar med skolan, håller öppet för fler och når nya generationer.

Samtidigt måste kulturens frihet försvaras. Kulturen ska få vara obekväm, ifrågasättande och fri från klämfingrig politisk styrning. När högerkrafter vill göra kulturen smalare, tystare och mer kontrollerad,

säger vi tydligt nej.

Kulturen är demokratins syre – och den ska finnas för alla.

Gert Wibe

Vänsterpartiet i Sala arbetar för:

- Alla barn i Sala ska ha rätt till minst en professionell kulturupplevelse per år.
- Lokala kulturskapare ska ges bättre villkor att verka och växa i kommunen.
- Gynna och stärk alla platser där människor kan träffas, mötas och umgås – i hela Sala kommun

Politik handlar om människors liv.

KANDIDATER

Med hjärtat till vänster – för ett tryggare och starkare samhälle

Kandidaterna på Vänsterpartiets lista till kommunfullmäktigevalen berättar om sig själva och sina hjärtefrågor.

Rasmus Löfling

37 ÅR

Företagsekonom och egen företagare som ursprungligen kommer från Morgongåva. Aktiv i kommunpolitiken sen 2022. Den kommunala välfärden är central för oss alla, men för att den ska fungera måste Sala kommun fortsätta vara en bra och attraktiv arbetsgivare.

Olle Kvarnryd

48 ÅR

Lärare. Tanken på solidaritet är min drivkraft: ställa upp för varandra, främst för den som på något sätt har det tufft i livet. Engagerade mig tidigt i arbete mot rasism och våld i nära relationer, partipolitiskt och i föreningar. I 14 år har jag funnits i kommunpolitiken, 6 av dem i Sala.

Josefine Ekroos

43 ÅR

Högstadielärare, uppvuxen och även bosatt i Sättrabrunn. En extra viktig fråga för mig är att alla barn och ungdomar får samma möjligheter till utbildning, trygghet och ett gott liv, oavsett varifrån de kommer. För att uppnå det behöver vi en stark välfärd och minskade sociala klyftor.

Moa Jonsson

26 ÅR

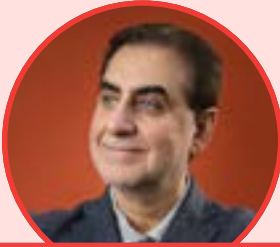
Jobbar som arbetsterapeut. Född och uppvuxen i en annan del av länet men bosatt i Sala sedan några år. Feministiska frågor var och är det som väcker mitt engagemang. Vi behöver en stark välfärd som alla får ta del av, oavsett plånbok.

Eva Kampman

63 ÅR

Lärare och mänskensbonde. Vill bo på landet. Här stannar unga och gamla när samhällsservice och välfärd fungerar för alla. Bostäder finns. Om 5 år har vi tagit tag i mänsklighetens ödesfrågor: fattigdom, ojämlikhet och klimat och miljö. Framtidens inkomster går att leva på. Utsläppen minskar.

Jasin Arkavazi

59 ÅR

Arbetar som byggnadsingenjör. Jag vill verka för ett samhälle där kvalitet, ansvar och människors behov står i centrum. Skola, vård och samhällsbyggnad kräver långsiktiga politiska beslut, hållbara investeringar och samarbete för ett starkare samhälle.

Johanna Ritvadotter

56 ÅR

Jobbade tidigare med barn och unga i drama och teater. Vi måste bryta stigma kring psykisk ohälsa, det ska vara lätt att be om hjälp, och att få det. Funktionsrättsfrågor bör komma längre upp på dagordningen, Sala ska vara till för alla, oavsett funktionsförmåga.

Peter Ekroos

55 ÅR

Musik- och teknikintresserad yrkeslärare som bor med sin familj i Sättra Brunn sedan mer än 10 år. Alla skall ha råd med utbildning, fritid och ett meningsfullt liv. För det behövs satsningar på ungdomskultur och på skolan.

Emelie Löfling

37 ÅR

Född i Stockholm, men flyttade till Sala för tio år sen. Jag vill att Sala fortsätter vara en kommun med ett starkt föreningsliv och mycket kultur, en plats där man vill bo.

KRÖNIKA

I Sala ska alla kunna leva

Ett av kommunens viktigaste arbeten sker inom verksamheten under Äldre- och omsorgsnämnden. Det handlar både om att ge de äldre och människor med olika funktionsnedsättningar förutsättningar till en bra omsorg och livskvalitet. Både när det gäller boende och möjlighet till aktiviteter. Som Sala-bo ska man kunna känna att man är trygg och får den hjälp man behöver men främst att man betyder något, är viktig för andra människor.

Denna mandatperiod har Vänsterpartiet haft en stark roll i arbetet inom äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet med vice ordförande samt en ersättare i nämnden. Samverkan för Sala har, trots tuffa ekonomiska förutsättningar, kunnat vända det ekonomiska resultatet till ett positivt resultat, skapat bättre arbetsvillkor samtidigt som vi har en fortsatt hög kvalitet.

Vi från Vänsterpartiet har varit tydliga med att värna våra deltagare av daglig verksamhet. Denna verksamhet är en viktig del i att få känna sig värdefull, träffa andra och bryta isolering och samtidigt kunna bidra med något till andra. Vi har tagit strid för att deras ersättning inte skulle sänkas precis som vi inte skulle föreslå en lönesänkning för andra anställda.

Vi vill tacka all personal som jobbat hårt och engagerat för att hitta möjligheter att tillsammans hålla en hög kvalitet och ta ansvar för att få ekonomin på rätt köl.

Olle Kvarnryd

”

Sverige befinner sig i en brytpunkt. Väljarnas vrede kommer att fälla regeringen vid valet den 13 september, tror Nooshi Dadgostar.

NOOSHI DADGOSTAR:

Alla har rätt till ett tryggt liv!

Under fyra år har Sverige styrts av en regering för de rika.

–En Danderyds-regering, förtydligar Nooshi Dadgostar.

Själv föredrar hon en Sverige-regering.

–Rätten till ett tryggt liv ska omfatta alla, säger vänsterledaren.

FOTO: AGNES STUBER

Nooshi Dadgostar vill ta tillbaka kontrollen över välfärden. De som arbetar inom vården, skolan och i äldreomsorgen behöver få fler kollegor om svensk välfärd ska fungera.

● Den 13 september avgörs om hennes vision kan förverkligas. När vi ses har den franske nationalekonomen Gabriel Zucman precis besökt Stockholm. Hans bok ”Miljardärsskatt” har hyllats och ifrågasatts.

– Jag träffade honom, berättar Nooshi, och jag är övertygad om att en sådan skatt är både möjlig och nödvändig, inte minst moraliskt.

Andra är mindre entusiastiska. I sin recension av boken slår en annan nationalekonom, svensken Andreas Bergh, i stället ett slag för frivilliga bidrag från de superrika, men går inte in på hur det ska ske eller varför det inte redan sker.

Sverige får allt fler miljardärer

Detta trots att det finns ett antal olika bidragsgivare att välja på. I förhållande till sin folkmängd har Sverige fler miljardärer än USA, påpekar Nooshi Dadgostar. Men väljarna är trots allt mångdubbel fler...

– Ja, jag är övertygad om att en sådan skatt har ett starkt stöd i befolkningen.

Det blev tydligt i Frankrike. Där antog nationalförsamlingen Zucmans förslag på en miljardärsskatt. Sedan sa senaten nej. Men de förmögenheter som bör beskattas har inte ramlat ned från himlen, och de som inte beskattas har själva fått god hjälp av de skatter andra bidragit med.

Pengar ger makt

– Förmögenheter och skatter är skapade av vanligt folks arbete. Och oavsett detta så är ingen människa värd så mycket mer än vi övriga, säger Nooshi.

Den extrema koncentrationen av förmögenheter innebär därutöver, enligt Zucman, att den ger en politisk makt som utmanar väljarnas. USA:s Elon Musk är bara ett exempel. Sverigedemokraterna är ett annat, menar Dadgostar.

– Det är ett parti som är sprunget ur

odemokratiska krafter och som konsekvent står på de rikas sida.

Sippra ned?

Partiet vädjar till väljare i arbetarklassen, men ser inga problem med växande ekonomiska klyftor. Kanske lever man i tron att en del av de växande förmögenheterna ska sippra ned till de fattiga?

– Ja, det var länge sedan man hörde någon föra fram ’trickle-down’, skratrar Nooshi. Det är nog mer ’down’ än någonsin.

Några få veckor efter intervjun upprepas emellertid argumentet. Denna gång av Liberalernas Simona Mohamsson. ”Fler miljardärer ger fler jobb...”

Ett trettiotal år av marknadsliberalism har satt sina spår. Men inte i form av fler jobb, ökad välfärd, bättre skolor, billigare mat, jämlik vård eller tryggare ålderdom – åtminstone inte för det stora flertalet. Marknadsmässigt kalkylerande har ersatt behovsprövad välfärdspolitik.

Politiska spelet

Därtill kommer det så kallade politiska spelet som alltför ofta tränger undan de politiska visionerna.

– Politikerna måste stå upp för sina löften och inte, som när Stefan Löfven gjorde upp med C och L i januariavtalet, svika dem. Vänsterpartiet lever upp till sina! Allt annat skadar förtroendet för politiken, understryker Nooshi Dadgostar.

Den gången handlade det om försöket att införa marknadshyror, vilket föll i riksdagen tack vare Vänsterpartiet. Nu lanserar moderaterna ’trygghetshyror’, en förskönande omskrivning för samma hyresform.

Ett skifte i synen på marknad och välfärd

–Vi befinner oss i en brytpunkt nu. Folk har tröttnat på marknadsliberalismen. De

ser hur skola, vård och omsorg försämrats, hur hyrorna höjs och maten blir allt dyrare. Men det viktigaste är att det går att förändra! säger vänsterledaren.

De senaste tre åren har hyrorna höjts med femton procent. Fri hyressättning – oavsett om man kallar den marknadshyra eller trygghetshyra – skulle enligt Hyresgästföreningen driva upp hyrorna med som värst 78 procent. I de sju städer som ingick i konsultfirman Rambolls studie skulle hyrorna gå upp med i genomsnitt 25 procent.

Vänsterpartiet vill tvärtom förstärka förhandlingsrätten och – om parterna inte kan komma överens – lagstifta. Det finns pengar att fördela, påpekar Nooshi Dadgostar. Behoven är dessutom stora. Sverige har mer än en halv miljon arbetslösa och fler än 750 000 lever i fattigdom.

Bidragstak

– Vi föreslår till exempel ett bidragstak för höginkomsttagare, säger hon.

Då ryker subventionerna för aktiesparandet i ISK, för veckostädningen på RUT-bidrag och lyxrenoveringar på ROT – här hemma eller nere vid Rivieran. Det drabbar en politik som inneburit att personlig vinning blivit viktigare än det gemensamma bästa. Och den har definitivt inte gynnat arbetarklassen, säger Nooshi.

– Medarbetarna i vård och omsorg har snarare fått betala med färre kollegor och hårdare arbete.

Glesbygdsens folk har fått se butiker och samhällsservice gå förlorade, skyltfönster igenspikade. Nu vänder de sig från de politiska partier som övergett dem.

– Jag förstår deras vrede, säger Nooshi Dadgostar. Men med rätt politik går det att förändra!

Text: Per Längby

Tre förslag från Vänsterpartiet

1. Dags för arbetstidsförkortning

Vänsterpartiet vill se en arbetstidsförkortning efter valet. Arbetsmarknadens parter uppmanas att själva förhandla fram en lösning för att korta arbetstiden, men om de inte kan komma överens är Vänsterpartiet beredda att lagstifta i riksdagen. Alla ska hinna återhämta sig efter jobbet och ha tid för det som får livet att fungera.

2. Kvinnolönelyftet

Under 10 år vill Vänsterpartiet årligen avsätta tre miljarder kronor i en särskild jämställdhetspott. Potten ligger ovanpå det som kallas märket och ska fördelas till yrken som bedöms vara värdediskriminerande. Syftet är att uppvärdera yrken som till exempel undersköterskor, forskollärare, barnmorskor, barnskötare och fritidspedagoger. Kvinnolönelyftet är ett avgörande steg för jämställda löner och för att välfärdens yrken ska gå att leva på.

3. Frys hyran

Vänsterpartiet vill skydda hyresgästerna mot oskäliga hyreshöjningar. Fastighetsägarna och Hyresgästföreningarna kommer få möjlighet att stoppa de chockartade hyreshöjningarna som hyresgäster fått de senaste åren. Om parterna inte kommer överens går vi vidare med lagstiftning för att stoppa missbruk och spekulation på hyresmarknaden. Under tiden som utredning om detta sker vill Vänsterpartiet frysa hyrorna vid dagens nivå.

Regionen – inte bara sjukvård

KRÖNIKA

Klass och funktionshinder hänger ihop

Vänsterpartiet driver som enda parti tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Vi har lagt förslag om ledsagning i vården, översyn av digital tillgänglighet och att region Västmanland ska ta hänsyn till funktionshinder i allt vi gör. Vi ställer frågor om digitala hållplatsutrop, fungerande självcheckning, samverkan med patient- och funktionsrättsföreningar och att brukardialogen ska förbättras. Tack vare oss ska nu invånarna äntligen få veta om regionwebben är tillgänglig. Vi fick igenom en motion på temat och nu inväntar vi handling.

Funktionshinder är både en klass- och rättighetsfråga.

Regionen måste leva upp till FN:s funktionshinderskonvention. Vi vet tyvärr inte om det är så, för det saknas en handlingsplan. Det vill Vänsterpartiet ändra på. Sjukhus och vårdcentraler, transporter, bemötande och arbetsätt ska vara inkluderande, och dit är det långt.

Vänsterpartiet vill sänka avgifterna. Höga avgifter slår hårdast mot funktionshindrade som ofta är arbetslösa, har låg pension och lever på sjuk- eller aktivitetsersättning. Akutavgiften, sjukreseavgiften och ambulansavgiften måste sänkas. Vänsterpartiet är det främsta funktionshinderspartiet. Det ska vi fortsätta vara och därför är din röst på oss så viktig.

Fredrik Stockhaus
Barndomsblind
Nr 2 på Regionlistan

I regionvalet avgörs vilka som styr Region Västmanland. Regionens största verksamhet är sjukvården – ofta utpekad som väljarnas viktigaste fråga, men här rymms även

kollektivtrafik, regional utveckling och kulturinstitutioner såsom Västmanlands Teater och Västmanlandsmusiken. Det finns alltså all anledning att rösta vänster även i regionen!

Här opereras höfter och knän på löpande band

Långa värdköer är ett utbrett problem i hela landet. Men Enheten planerade operationer i Sala, EPOS, har genom sitt unika koncept lyckats korta köerna drastiskt och därmed minskat behovet av att köpa vård av andra utförare.

Enheten för planerade operationer i Sala är i full gång i det gamla sjukhuset, alldeles intill det nybyggda. Sedan verksamheten startade 2024 har patienternas ofta mycket plågsamma väntetider på nya höft- och knäleder kortats. Vid start väntade cirka 800 patienter på operation, nu tar det bara några veckor att få en tid. Idén om hur verksamheten ska fungera är tydlig. Det ska vara ett högt inflöde av patienter i behov av standardiserade protesoperationer. Men även om målet är att öka effektiviteten ska inte patienterna känna av någon löpande bandmentalitet. Nej, här är upplevelsen i fokus. Det ska kännas som en lyxklinik – fast i regionens regi. Varje fredag redovisas hur nöjda de utskrivna patienterna är med hela vårdprocessen. Personalen får också skatta hur nöjda de är med sin arbetsmiljö. Resultaten är mycket goda. Småskaligt, mänskligt och professionellt är några vanliga omdömen.

Erbjud vård på hemmaplan

I stället för att köpa vård från andra regioner eller från privata utförare kan regionen spara pengar genom att erbjuda den på hemmaplan. Dessutom finns allt under samma tak vilket bäddar för en helhetssyn och teamkänsla. Hela vårdkedjan från remiss, undersökning, provtagning och operationsplanering, till operation och

utskrivning ska inte ta mer än tio veckor. Enheten ansvarar även för uppföljningen och slussar helst inte vidare patienterna till akuten eller till vårdcentralen om det skulle uppstå problem i efterhand. Den sammanhållna processen borgar för en högre kvalitet. Här kan som mest åtta patienter per dag opereras. De svåraste patienterna opereras dock inte på EPOS. Om det finns risk för allvarliga komplikationer behöver intensivvården finnas nära – som i Västerås. Att separera akuta och planerade operationer ökar tillgängligheten och man slipper problemet med vårdplatsbrist. Annars finns det en risk att akuta patienter tränger undan mindre brådskande fall.

Operationsenheten sysselsätter cirka 50 personer. Upp till 32 operationer utförs varje vecka och de allra flesta som behöver opereras har drabbats av artros i höfter eller knän. Det finns tre nyrenoverade operationssalar, en vårdavdelning med 17 vårdplatser, en mottagning, en uppvakningsavdelning med åtta platser och sterilcentralen. För närvarande är två operationssalar i drift. Den tredje salen används idag som ett extra utbildningsrum, men är i framtiden tänkt att brukas som utbildningssal.

Patienten i fokus

En operation tar omkring 45 minuter och patienterna får stanna kvar över natten.

Det går alltid att kontakta enheten vid frågor eller om det uppstår några problem. För andra året i rad har EPOS utsetts till bäst i landet av Svenskt Perioperativt Register, SPOR, för sitt kvalitetsarbete runt operationerna. På enheten råder det ingen tvekan om vad det beror på – ett gott lagarbete, hela vårdkedjan under samma tak och alltid patienten i fokus. I framtiden hoppas regionen på att kunna erbjuda hjälp till andra regioner som har utmaningar så att patienterna får högkvalitativ vård i tid. Målet är att bli landets ledande protescentrum.

Heidi-Maria Wallinder
Regionråd
Nr 1 på Regionlistan

Fem fördelar med EPOS

- 1 Billigare med vård i egen regi än att köpa vård från andra
- 2 Bättre tillgänglighet när akuta och planerade operationer separeras
- 3 Kortare väntetider med fokus på standardiserade ingrepp
- 4 Högre kvalitet med en sammanhållen vårdkedja
- 5 Enklare för patienterna att opereras på hemmaplan

Sverigebiljetten

450 kronor i månaden. Det måste vara billigt och enkelt att resa kollektivt.

Vänsterpartiet föreslår därför en gemensam Sverigebiljett för all kollektivtrafik.

Foto: Stefan Andersson

Ett nytt namn, ja, men vem är västeråsaren, kvinnan, människan bakom namnet? Och har hon någon koppling till Sala? Vi tog kontakt och bad henne svara på några frågor, vilket hon gladeligen gjorde:

Du är vårt nya förstanamn på riksdagslistan, berätta för oss vem du är.

Idag är jag kommunalråd för Vänsterpartiet Västerås och har varit det sedan efter valet 2022. Innan jobbade jag som biträdande rektor på Västerås folkhögskola. Föddes i Kurdistan för 40 år sedan, men är uppvuxen i Västerås och har bott stora delar av mitt liv här. När jag var liten var Sala som ett andra hem då vi hade mycket familjevänner vi ofta besökte där.

Hur känns det att stå på riksdagslistan som nummer ett?

Jag känner mig otroligt stolt och hedrad att ha fått förtroende att stå på plats nummer ett. Att ha ett förtroendeuppdrag för Vänsterpartiet är bland det finaste man kan ha.

Varför Vänsterpartiet?

Vänsterpartiet står för de värderingar jag tror på. Där människors lika värde inte bara är tomma ord utan är verklighet. I synnerhet i en tid där klyftorna ökar, Sverige är i en välfärdskris och rätten att få

vara den man är hotas, då känns det ännu viktigare att det är just Vänsterpartiet.

Vad vill du åstadkomma som riksdagsledamot?

Det finns så klart mycket som behöver ordnas upp särskilt efter de här fyra åren med Tidö-regeringen. Allt ifrån den inhumana migrationspolitik som eskalerat, till att rädda upp välfärden. Men viktigast av allt är att kunna få människor att känna framtidstro. Att politiken är på deras sida.

Strävan efter jämställdhet har gett resultat men även segrar kan dras tillbaka. Mannen är ännu norm inom läkarvetenskapen, därmed riskerar kvinnor få sämre vård. Kvinnor har högre utbildning än män men lägre lön inom alla områden och i de flesta yrken. Varje år söker cirka 50 kvinnor stöd och skydd hos Kvinnojouren i Sala. I delar av världen erkänns inte kvinnans rätt som mänskliga rättigheter, diskriminering av kvinnor är lag och blir på så vis normaliserad. Rätten till sexuell och reproduktiv hälsa, inklusive abort, tas bort, försämras eller ifrågasätts starkt. Vänsterpartiet menar att kvinnoförtrycket finns hela livet, i alla samhällen, därför behövs en feministisk syn på alla politiska frågor. Vi slår vakt om segrarna och siktar framåt, i gemenskap med världens alla kvinnor! ■

Solidaritet i kamp för rättvisa

Vi vill alla ha samma rättigheter och möjligheter men bemöts olika på grund av klass, kön, sexualitet, eller andra kriterier. Visad solidaritet ger den förfördelade kraft och stöd.

Sommaren 1969 utbröt ett våldsamt uppror vid klubben Stonewall Inn i New York. Transpersoner och homosexuella gjorde motstånd mot polisens frekventa trakasserier. Stonewall brukar refereras till som en vändpunkt för hbtq-rörelsen. I stället för att gömma sig och fly undan

reste man sig och stod rak med styrka och stolthet – Pride. Det spreds vidare.

I Sverige hölls Demonstration för homo- och bisexuellas rättigheter i Örebro 1971. Den första i sitt slag, som banade väg för nutida Prideparader. Det har varit en lång väg att gå från -71 till idag. Hela resan har varit en kamp för rättigheter. Stöd har getts från olika håll, solidariteten värmer och stärker. Vänsterpartiet har varit med hela vägen, kämpat för hbtqia+personers rättigheter och många gånger lagt fram-synta förslag, vilka har hänats av andra. Men samhället har också förändrats under

rättighetsresan och häcklarna har, allteftersom, kommit ut på den ljusa sidan.

Kampen fortsätter. Samhällsklimatet har blivit hårdare. Hot, hat och våld gentemot hbtqia+personer har återigen ökat. Samhället har orsak att bli bättre på att bemöta och inkludera, att utmana normer.

Johanna Ritvadotter

Prideparaderna har alltjämt stor betydelse, för att synliggöra hbtqia+personer, för att stå upp för allas rätt att vara sig själv, för allas rätt att älska den de vill.

Vi måste få synas, såväl i storstäder som i småorter. I Salas egen Prideparad går jag, demonstrerar för mina och andras rättigheter. Där går många tillsammans i solidaritet, för rättvisa.

23%

Det internationella biståndet minskade med 23% under 2025.

Det är det största raset i bistånd globalt, någonsin.

KRÖNIKA

Vi jobbar redan hårt – frågan är vem som får vinsten

När Svenskt Näringsliv skriver att Sverige "behöver jobba mer – inte mindre" bygger det på ett antagande som sällan ifrågasätts: att fler arbetade timmar automatiskt skapar mer välfärd.

Det kanske lätt rimligt i industrisamhället. Men i dag lever vi i en ekonomi där varje arbetad timme producerar betydligt mer värde än förr. Teknik, automatisering och effektivisering har ökat produktiviteten kraftigt. Ändå har arbetstiden för de flesta inte minskat i samma takt. Vinsterna har i stället i hög grad samlats hos ägare och kapital.

Frågan är därför inte om vi har råd med kortare arbetstid. Frågan är vem som ska ta del av produktivitetsvinsterna.

När arbetsgivarsidan frågar "vem ska betala?" låter det som en naturlag att det måste vara löntagarna. Men samma samhälle som klarar rekordutdelningar, höga bankvinster och växande förmögenheter skulle också kunna välja att ta ut en del av vinsterna i tid i stället för i pengar.

Kortare arbetstid är inget luftslott och inget magiskt trick. Det är ett fördelningspolitiskt förslag. Den svenska modellen har förändrats förr – genom reformer som en gång kallades orealistiska.

Vi jobbar redan hårt. Frågan är om framstegen ska ge fler miljoner på toppen – eller mer tid för fler.

Tommy Bildström

INTERNATIONELLT

Internationellt bistånd har under mandatperioden gjorts om i grunden, från folkrörelse-bistånd till politisk detaljstyrning. Samtidigt finns ett starkt folkligt stöd för solidaritet och internationellt ansvar. Här är argumenten för att värna biståndet i valrörelsen.

Varför vi behöver värna om det internationella biståndet

► Solidaritet kan inte begränsas till närområdet

Regeringen har valt att fasa ut biståndet till de fattigaste och mest konflikt-drabbade länderna, till förmån för länder där det är politiskt eller ekonomiskt enklast att verka. Det gör att fokus flyttas från att bekämpa fattigdomens orsaker där behoven är som störst – vilket riskerar ökad instabilitet, permanent beroende av nödhjälp och öppna dörrar för auktoritära regimer att agera utan hänsyn till mänskliga rättigheter och klimat.

► Bistånd ska inte styras av migrationspolitik eller exportintressen

När det görs flyttas fokus från utsatta människors behov och rättigheter till svenska egenintressen. Det riskerar att underminera både legitimitet och resultat. Biståndets uppgift är inte att skapa marknader eller fungera som påtryckningsmedel för återvandring, utan att bidra till bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Det har Sveriges riksdag beslutat om.

Den största andelen av biståndet går till civilsamhället: människorättsförsvare, demokratirörelser och oberoende medier. När deras stöd dras in för att pressa regimer slår det mot de krafter som kämpar för förändring, och riskerar samtidigt att stärka auktoritära ledare när kritiska röster tystas.

► Demokratibygge före upp-rustning

När vi rustar upp militärt samtidigt som biståndet rustas ner förbereder vi oss för konflikter i stället för att förebygga dem. Det är en kortsiktig väg. Hållbar säkerhet byggs inte med vapen, utan genom starka samhällen, fungerande institutioner och respekt för mänskliga rättigheter.

Att främja demokrati, mänskliga rättigheter och fattigdomsbekämpning internationellt är därför också säkerhetspolitik.

► Vi måste inte välja mellan Sverige och världen

Det är en falsk motsättning. Länder som satsar på bistånd är ofta också starka välfärdsstater. Det handlar ytterst om vilka värderingar som styr politiken: alla människors lika värde, och förståelsen för hur våra liv hänger samman.

► Återställ enprocentsmålet

Behoven i världen ökar: demokratin backar, konflikter fördjupas och klimat-krisen förvärras. Neddragningen av biståndet är i det läget oansvarig. Enprocentsmålet är enkelt: när Sverige blir rikare bidrar vi mer, och tvärtom. Det har skapat förutsägbarhet och möjliggjort uthålligt stöd till förändringsaktörer världen över. När auktoritära krafter sår split mellan människor blir denna stabilitet allt viktigare.

Att återställa målet handlar om att ta ansvar för en mer rättvis värld, men också för global stabilitet. Runt om i världen finns människor som organiserar sig för förändring – men utan finansiering riskerar deras arbete att tystna.

► I grunden handlar biståndsdebatten om prioriteringar

Att prata bistånd är att prata om vilken roll Sverige ska spela i världen – och om vilken politik som tar globalt ansvar och håller fast vid idén om alla människors lika värde. Antingen blir biståndet ett verktyg för kortsiktiga svenska intressen, eller så ses det som en central del av arbetet för fred, demokrati, klimat och solidaritet.

700 miljarder

Så mycket vill Vänsterpartiet investera för klimatet. Investeringar föreslås gå till infrastruktursatsningar, elproduktion samt bostadsbeståndet.

MILJÖPOLITIK

Vänsterpartiets fem viktigaste förslag för miljön

Ett grönare, tryggare och mer jämlikt Sverige. Sverige behöver en omfattande klimatplan som sträcker sig från storskalig elutbyggnad till ett aktivt skydd av den svenska allemansrätten och skogen.

1

Investeringsplan för grön omställning

700 miljarder kronor till klimatinvesteringar de kommande 10 åren. Det skulle bygga Sverige starkt för att minska utsläpp, skapa jobb och göra samhället tryggare.

2

Satsning på hållbara transporter & billigare kollektivtrafik

Satsa 260 miljarder mer än regeringen på hållbara transporter 2026–2037, införa en elbilspremie, bygga ut kollektivtrafiken och införa den så kallade Sverigebiljetten.

3

Satsa på förnybara energikällor och stärkt el-överföringskapacitet

För att klara omställningen från fossila bränslen måste elproduktionen öka kraftigt. Vi ska satsa på förnybar energi och ta kontroll över den infrastrukturen som är viktig för klimatomställningen, till exempel elnätet.

4

Skydda vår natur och allas rätt till den

30 procent av Sveriges natur ska skyddas för biologisk mångfald och klimatet. Det generella strandskyddet måste värnas för den svenska allemansrätten och den biologiska mångfalden.

5

Åtgärder för ett hållbart skogsbruk

Införa regleringar och ekonomiskt stöd för ett hållbart skogsbruk. Ställa högre krav på miljöhänsyn i skogsbruket. Stoppa avverkning av skyddsvärda skogar och fasa ut kalhyggesbruk.

Vill du läsa mer?

Tycker du är miljön är viktig och vill veta mer om vår politik?

Hallå där Jonas Sjöstedt

Varför är det viktigt att rösta i valet?

–Det står enormt mycket på spel i detta val. Vi kan få en rödgrön regering som satsar på sjukvård och skola, för en politik som minskar den höga arbetslösheten och klarar klimatmålen. Alternativet är en extrem högerregering dominerad av Sverigedemokraterna som ökar klyftorna i vårt samhälle och fortsätter skära ned i välfärden.

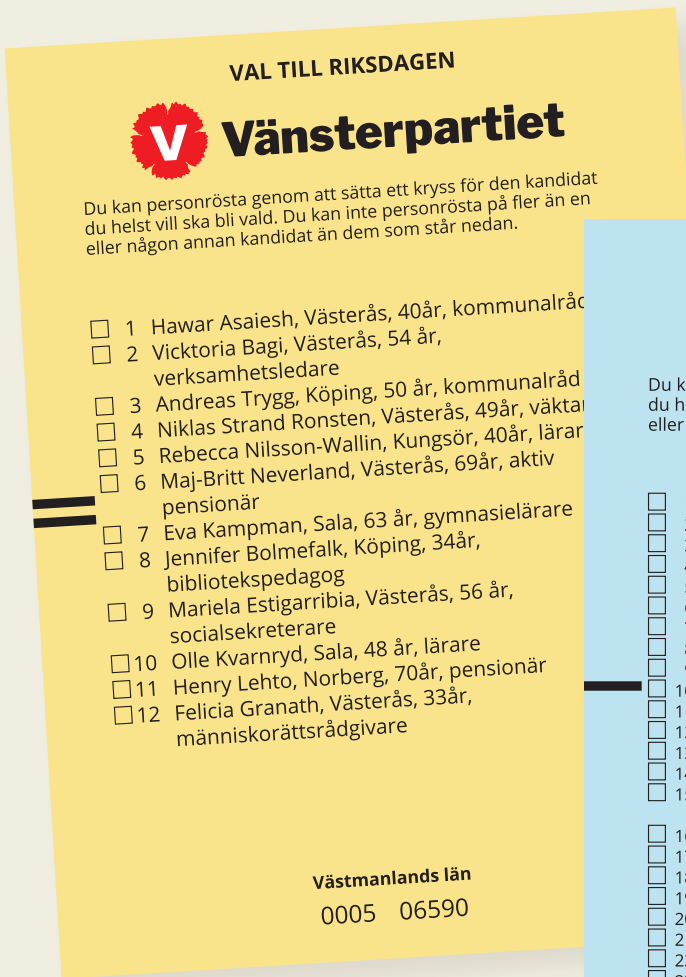
–Vänsterpartiet behövs i en ny regering för att det ska bli skillnad i politiken, vi vill korta arbetstiden, göra tandvården till en del av sjukvården så att alla har råd att gå till tandläkaren, beskatta miljardärerna och införa en Sverigebiljett för billigare kollektivtrafik i hela landet.

Vilken är den viktigaste klimatfrågan just nu?

–Vi behöver investera för att klara klimatmålen. Våra industrier kan skapa nya jobb för att producera gröna bränslen, elfordon och grönt stål. Vi behöver bygga ut järnvägen och göra kollektivtrafiken billigare. Staten bör ge stöd till att renovera slitna bostäder för att göra dem mer energieffektiva. Även den med låg inkomst ska ha råd att köpa eller leasa en elbil. När våra utsläpp minskar ökar vårt inflytande över klimatpolitiken även internationellt. ■

Var med och bestäm framtiden. Din röst är lika mycket värd som alla andras röster. Välj Vänsterpartiets valsedlar och rösta på en rättvis och trygg framtid.

Så röstar du för vänsterseger

Valdagen i din vallokal

Söndag 13 september, klockan 08.00–20.00

Du röstar i din vallokal. Det är bra om du tar med dig ditt röstkort – men du behöver bara ha med dig giltig legitimation med bild (körkort, pass eller ID-kort).

Förtidsrösta

Du kan från 26 augusti rösta i någon av förtidsröstningslokaler över hela Sverige. På valdagen finns det också öppna förtidsröstningslokaler i alla kommuner. Du måste ha med dig ditt röstkort för att förtidsrösta.

Du får rösta

Om du varit folkbokförd i Sverige i minst tre år har du rösträtt i kommunal- och regionval. Du ska vara svensk medborgare för att kunna rösta i riksdagsvalet.

